

Správa o činnosti pedagogického klubu

(príloha ŽoNFP)

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
3. Prijímateľ	Základná škola Veľká Ida
4. Názov projektu	Inovácia vzdelávania za účelom zlepšenia čitateľskej, matematickej a prírovodovednej gramotnosti
5. Kód projektu ITMS2014+	312011R092
6. Názov pedagogického klubu	Klub učiteľov – rozvíjanie čitateľskej gramotnosti 5.-9.r.
7. Dátum stretnutia pedagogického klubu	15.6.2020
8. Miesto stretnutia pedagogického klubu	ZŠ Veľká Ida – školská knižnica
9. Meno koordinátora pedagogického klubu	Mgr. Monika Revčáková
10. Odkaz na webové sídlo zverejnenej správy	www.zsvelkaida.sk

11. Manažérské zhrnutie:

Krátka anotácia, kľúčové slová

Administrácia

Čitateľská gramotnosť

Hodnotenie čitateľskej gramotnosti

Aktivity podporujúce ČG

12. Hlavné body, témy stretnutia, zhrnutie priebehu stretnutia:

Téma stretnutia: Aktivity podporujúce zvyšovanie čitateľskej gramotnosti

Rámcový program stretnutia: Výmena skúseností

Pedagogický klub začal krátkou administráciou. Členovia klubu diskutovali o ďalších aktivitách podporujúcich zvyšovanie čitateľskej gramotnosti, ktoré so žiacmi aplikovali na vyučovacích hodinách.

Aktivity na rozvoj čitateľskej gramotnosti:

- hlasné čítanie
- tiché čítanie
- vzájomné čítanie / v dvojiciach, v skupine/

- odpovede na otázky k textu
- tvorba otázok k textu /ak vie o čom číta, vie vytvárať otázky/
- rozprávať jeden druhému o prečítanom
- napísat krátku vlastnú reakciu
- dramatizácia

Čitateľský plagát

Žiaci vytvoria koláž ako upútavku na knihu, ktorá sa im páčila. Učiteľ potom vystaví plagáty na nástenku. Táto aktivita tiež motivuje k ďalšiemu čítaniu kníh.

Tvorba básničky

Žiakov rozdelíme na tri skupiny. Každá skupina vymyslí jedno slovo. Prvá skupina vymyslí podstatné meno, druhá prídavné meno a tretia sloveso alebo príslovku. Slová napiše učiteľ na tabuľu, aby ich všetci mali pred očami. Každá skupina vytvára vlastnú báseň tak, že použijú v nej aj slová, ktoré sú napísané na tabuľi. Pri písaní môžu meniť tvar slov.

Čarovná palička

Jedno z detí je víla a chodí pomedzi ostatné deti, ktoré sedia na stoličkách. V ruke má "čarovnú paličku". Koho sa ſou dotkne, ten sa premení na postavu znejakej rozprávky. Víla určuje tieto postavičky. Pohybový prejav môže dieťa doplniť aj slovom, napr. pokúsiť sa o charakteristiku postavy.

Literárne postavy sa predstavujú

Pripravíme si kartičky, na ktorých budú postavy z jednotlivých ukážok z literárnej výchovy. Žiaci si potom tiahajú kartičky, z ktorých si pripravia monólogo tak, aby vystihli čo najlepšie zobrazovanú postavu. Ostatní žiaci hádajú, z akej ukážky je postava a kto je autorom. Žiaci si môžu pripraviť aj oblečenie, ktoré by vystihovalo danú postavu.

Poznáš autorov a ich mená?

Na tabuľu napišeme mená autorov a názvy diel. Popletieme ich však. Žiaci potom musia šípkami spájať dielo so správnym menom autora.

Rýmy

Učiteľ číta krátke ukážky básní. Prvý verš prečíta celý, druhý nie. Úlohou žiakov je dokončiť verš takým slovom, aby sa rýmovalo so slovom v predchádzajúcim verši, ale aby báseň mala význam.

Hra s vreckom

Deti sedia v kruhu a za zvukov hudby si podávajú vrecko naplnené otázkami. Vedúci hry po krátkej dobe hudbu vypne. To dieťa, ktorému zostalo vrecko v ruke, vytiahne z neho otázku a odpovedá na ňu. Otázky môžeme zostaviť z prečítaných kníh.

Pantomíma

Pri tejto aktivite deti pracujú vo dvojiciach. Každej dvojici pridelíme číslo a úlohu, ktorú majú plniť. Za päť minút si dvojice pantomimicky pripravia určitú časť ukážky znejakej

knihy, ktorú im vedúci hry určil. (Každá dvojica dostane číslo a úlohu na lístku.) Postupne vedúci ťahá jednotlivé čísla a určené deti predvedú pripravenú pantomímu. Ostatné deti hádajú, z akého diela je ukážka.

Myslím si dielo!

Jedno z detí si myslí nejaké dielo. Úlohou ostatných je zistiť, na ktoré dielo dieťa myslí. Nesmú sa však na dielo pýtať priamo, ale pomocnými otázkami ako napríklad: kde sa dej odohráva, koľko tam vystupuje postáv, či dielo napísal chlap alebo žena, či je hlavnou postavou zviera alebo človek a podobne.

Kartičky

Učiteľ si pripraví na kartičky mená spisovateľov. Vyvolá troch žiakov. Tí si ťahajú lístky a vždy porozprávajú všetko, čo o ňom vedia. Učiteľ potom odmení toho žiaka, ktorý najlepšie reagoval na otázky.

Kolektívne rozprávanie

Učiteľ začne rozprávať obsah nejakého úryvku. V rozprávaní potom pokračujú žiaci. Každý žiak povie jednu vetu. Vety musia na seba nadväzovať. Takto postupne žiaci vyrozprávajú obsah úryvku.

Nesprávne vety

Učiteľ žiakov rozdelí do skupín. Každá skupina si pripraví obsah znejakej rozprávky tak, že medzi pravdivé údaje napíše aj nepravdivé informácie. Potom pripravený text prečítajú pred triedou. Žiaci majú zistiť, ktoré údaje sú nepravdivé.

Poprehadzované verše

Učiteľ rozdá žiakom papiere s napísanými veršami z básne. Slová sú však poprehadzované. Žiaci nemajú k dispozícii pôvodný text. Slová v básni majú správne usporiadat'. Druhou verziou tejto hry je taká, pri ktorej chýbajú niektoré slová z básne a žiaci podľa vlastnej intuúcie a fantázie doplnia chýbajúce verše v básni.

Písanie fiktívnych listov

Po prečítaní ukážky žiaci môžu písat' fiktívne listy spisovateľovi. V listoch napíšu, čo sa im v diele páčilo a čo nie. Čiže prostredníctvom listu sa môžu pokúsiť napísať malú kritiku. Taktiež môžu autorovi napísať, čo by mu odporúčali v diele zmeniť a podobne. Fiktívne listy môžu písat' aj literárnym postavám.

Vrecúško s tajomstvom

Do papierových vrecúšok môžete napísať krátke riekinky alebo úryvky z rozprávok. K textu priložte obrázok, ktorý charakterizuje knihu, z ktorej je úryvok. Môžete napísať aj meno spisovateľa. Dieťa má nájsť podľa týchto indícií knižku, v ktorej sa nachádza úryvok.

Knižný veľtrh

Jedným zo spôsobov ako propagovať zaujímavé knihy, je aj knižný veľtrh. Ten môžete pripraviť tak,

že na chodbách alebo v priestoroch triedy rozmiestníme lavice. Pri každej lavici bude iná skupina detí, ktorá propaguje svoju knihu. Každá skupina si vymyslí svoj vlastný spôsob. Pri propagácii môžu využiť napríklad čítanie úryvkov z knihy, kreslenie plagátu, formou dramatizácie môžu zahrať reklamu na knihu, pantomímu, môžu zhudobiť známu báseň a zaspievať ju. Možnosti je veľa.

Netradičné formy na rozvoj čitateľskej gramotnosti

PROJEKTY:

- číta celá škola – naraz v určitý deň a určitý vymedzený čas – aj školníci a tak...
- čítajú väčší menším
- tvorba maľovaného čítania starších mladším /podľa prečítaného textu/
- sedíme nad knihou: vytváranie sloganov nabádajúcich k čítaniu práve tejto vybranej knihy
- vytváranie zaujímavého obalu na knihu – tvorba, čo najpútavejšej obálky ku knihe
- deň poézie – vyhľadávanie kníh v domáčich knižničiach, čítanie a rozbor poézie na hodinách – nie súťaž, ale prehliadka najzaujímavejších básní v závere týždňa v knižnici
- deň čitateľských kútikov – žiaci sa podľa vlastného záujmu zaradia a jeden deň zotravajú podľa záujmu v čitateľskom kútiku, ktorý ich zaujíma: napr. encyklopédie, poézia, ľudové rozprávky, moderné rozprávky...

13. Závery a odporúčania:

Inovatívne vyučovacie metódy poskytujú možnosť ako zlepšiť a zatraktívniť vyučovacie hodiny tak, aby boli zaujímavé a zábavné nielen pre žiakov, ale i učiteľov. Žiaci sú aktívnejší, tvorivejší, samostatnejší, učenie sa pre nich stáva hrou. Učiteľ je v roli koordinátora, pozorovateľa a aktívnejou činnosťou žiakov nadobúda kompletnejší obraz o vedomostiach a zručnostiach žiakov.

Odporuča sa nadalej pestovať pozitívny vzťah k čítaniu a dbať na rôznorodosť materiálu.

Zabezpečiť žiakom prístup ku knihám.

Implementovať čitateľskú gramotnosť do vyučovacieho procesu.

14. Vypracoval (meno a priezvisko)	Mgr. Monika Revťáková
15. Dátum	15.6.2020
16. Podpis	<i>Revt'.</i>
17. Schválil (meno a priezvisko)	Mgr. Ľubica Diškantová
18. Dátum	17. 6. 2020
19. Podpis	<i>DJ</i>

Príloha:

Prezenčná listina zo stretnutia pedagogického klubu

Správa o činnosti pedagogického klubu

(príloha ŽoNFP)

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
3. Prijímateľ	Základná škola Veľká Ida
4. Názov projektu	Inovácia vzdelávania za účelom zlepšenia čitateľskej, matematickej a prírodovednej gramotnosti
5. Kód projektu ITMS2014+	312011R092
6. Názov pedagogického klubu	Klub učiteľov – rozvíjanie čitateľskej gramotnosti 5.-9.r.
7. Dátum stretnutia pedagogického klubu	11.6.2020
8. Miesto stretnutia pedagogického klubu	ZŠ Veľká Ida – školská knižnica
9. Meno koordinátora pedagogického klubu	Mgr. Monika Revt'áková
10. Odkaz na webové sídlo zverejnenej správy	www.zsvelkaida.sk

11. Manažérské zhrnutie:

Krátka anotácia, kľúčové slová

Administrácia

Čitateľská gramotnosť

Hodnotenie čitateľskej gramotnosti

Dištančné vzdelávanie

Aktivity podporujúce ČG

12. Hlavné body, témy stretnutia, zhrnutie priebehu stretnutia:

Téma stretnutia: Aktivity podporujúce zvyšovanie čitateľskej gramotnosti

Rámcový program stretnutia: Výmena skúseností

Pedagogický klub začal krátkou administráciou.

Nasledovala diskusia a výmena skúseností ohľadom rozvíjania čitateľskej gramotnosti počas dištančného vzdelávania a o problémoch, ktoré sa počas neho vyskytli. Členovia klubu prezentovali pracovné listy, ktoré žiaci vypracovávali dištančne, prezentovali tiež práce žiakov, ktoré boli zamerané na čitateľskú gramotnosť a pestovanie pozitívneho vztahu

k čítaniu. Diskusia smerovala aj k aktivitám, podporujúcim čitateľskú gramotnosť, ktoré učitelia robili so žiakmi dištančne, ale i pre žiakov, ktorí sa nevzdelávali online, ale iba prostredníctvom vypracovávania pracovných listov.

Pracovné listy boli vypracovávané najmä pre žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia. Väčšina týchto žiakov nemala možnosť vzdelávať sa online. Úlohy, ktoré dostávali, neboli zamerané len na upevňovanie a precvičovanie už nadobudnutých vedomostí, ale obsahovali ikratší text, z ktorého vyplývali otázky. Pri zostavovaní týchto pracovných listov bol dôraz kladený na prvú úroveň porozumenia textu – *Schopnosť identifikovať informácie explicitne formulované v prečitanom teste*. Mnohým žiakom i tieto na prvý pohľad jednoduché úlohy spôsobovali problémy. Výsledky však nemusia byť objektívne, nakoľko žiak vypracovával pracovný list doma a mohol k nemu pristupovať ľahostajnejšie, ako keby bol priamo na vyučovacej hodine. Texty boli vyberané tak, aby u žiakov vzbudili záujem o prečítanie si ho.

Žiaci, ktorí boli vzdelávaní online, rozvíjali čitateľskú gramotnosť na jednotlivých hodinách, ale i pri vypracovávaní pracovných listov, domácih úloh i rozličných zadanií.

Z aktivizujúcich metód členov klubu najviac zaujali tie, ktoré na žiakov pôsobili motivačne. Diskutovali o úlohách, ktoré si vyskúšali so žiakmi na vyučovacích hodinách, a ktoré by mohli zvýšiť sústredenosť pri samotnom čítaní, a to:

INSERT – ide o prepracovaný variant práce s textom. Zaznamenávajú sa hlavné myšlienky a jedná sa o značkovanie textu.

POJMOVÁ MAPA – je grafickou schémou obsahu textu. Ak žiak dostane úlohu, aby načrtol pojmovú mapu, napiše na papier všetky hlavné pojmy učiva a pospája ich čiarami.

QUESTIONSTORMING – spočíva v kladení otázok, na ktoré nepoznáme odpovede. Najprv si žiaci nahlas prečítajú úryvok z knihy, potom majú čas na tvorbu otázok. Pýtajú sa na čokoľvek, čo súvisí s prečítaným úryvkom. Odpovede na vybrané otázky hľadajú priamo v knihe, alebo na internete, v encyklopédiah a pod.

ČÍTANIE S PREDPOVEDANÍM – text je rozdelený na časti. Pred čítaním každej časti žiaci predpovedajú, o čom asi budú čítať. Predpovede neskôr porovnávame so skutočnosťou.

VOLNÉ PÍSANIE – osvedčilo sa pri preberaní novej témy, aby sme zistili, čo už žiaci o novej látke vedia. Môže sa použiť aj pri opakovaní tematického celku, do akej miery si žiaci učivo osvojili.

ZMENA ŽÁNROV – žiaci si prečítajú napríklad báseň. Potom sa ju pokúsia zmeniť na rozprávku, bájku a podobne.

Učitelia sa počas dištančného vzdelávania venovali samoštúdiu rôznych dokumentov, zúčastňovali sa rozličných webinárov a pri príprave na vyučovaciu hodinu, či príprave pracovných listov, úloh, cvičení vychádzali zo stránky www.minedu.sk, portálu www.ucimenadialku.sk a zo stránky www.mpc-edu.sk, kde sa nachádzalo mnoho odkazov na odborné publikácie odporúčané na samoštúdium.

13. Závery a odporúčania:

Inovatívne vyučovacie metódy poskytujú možnosť ako zlepšiť a zatraktívniť vyučovacie hodiny tak, aby boli zaujímavé a zábavné nielen pre žiakov, ale i učiteľov. Žiaci sú aktívnejší, tvorivejší, samostatnejší, učenie sa pre nich stáva hrou. Učiteľ je v roli koordinátora, pozorovateľa a aktívnejou činnosťou žiakov nadobúda kompletnejší obraz o

vedomostiah a zručnostiah žiakov.

Odporúča sa nadalej pestovať pozitívny vzťah k čítaniu a dbať na rôznorodosť materiálu.

Zabezpečiť žiakom prístup ku knihám.

Implementovať čitateľskú gramotnosť do vyučovacieho procesu.

14. Vypracoval (meno a priezvisko)	Mgr. Monika Revťáková
15. Dátum	11.6.2020
16. Podpis	
17. Schválil (meno a priezvisko)	Mgr. Ľubica Diškantová
18. Dátum	12. 6. 2020
19. Podpis	

Príloha:

Prezenčná listina zo stretnutia pedagogického klubu

Správa o činnosti pedagogického klubu

(príloha ŽoNFP)

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
3. Prijímateľ	Základná škola Veľká Ida
4. Názov projektu	Inovácia vzdelávania za účelom zlepšenia čitateľskej, matematickej a príroovednej gramotnosti
5. Kód projektu ITMS2014+	312011R092
6. Názov pedagogického klubu	Klub učiteľov – rozvíjanie čitateľskej gramotnosti 5.-9.r.
7. Dátum stretnutia pedagogického klubu	12.3.2020
8. Miesto stretnutia pedagogického klubu	ZŠ Veľká Ida – školská knižnica
9. Meno koordinátora pedagogického klubu	Mgr. Monika Revt'áková
10. Odkaz na webové sídlo zverejnenej správy	www.zsvelkaida.sk

11. Manažérske zhrnutie:

Krátka anotácia, kľúčové slová

Administrácia

Čitateľská gramotnosť

Hodnotenie čitateľskej gramotnosti

12. Hlavné body, témy stretnutia, zhrnutie priebehu stretnutia:

Téma stretnutia: Hodnotenie čitateľskej gramotnosti

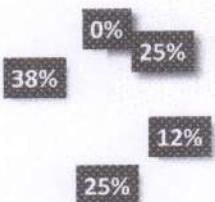
Rámcový program stretnutia: Porovnanie výsledkov ČG v rámci všetkých predmetov

Pedagogický klub začal krátkou administráciou. Po tejto časti členovia klubu prezentovali výsledky čitateľskej gramotnosti v jednotlivých ročníkoch a predmetoch. Výsledky sú nasledovné:

Dňa 28.februára 2020 sa vo vybraných triedach uskutočnilo meranie úrovne čitateľskej gramotnosti žiakov. Úlohou žiakov bolo prečítať si vybraný text s porozumením a správne odpovedať na koncipované otázky. Štatistické spracovanie výsledkov je nasledovné:

V.C – Slovenský jazyk a literatúra

Pracovný list - Krt

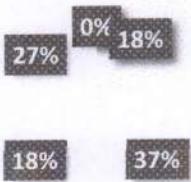

1
2
3
4
5

Počet žiakov:	9
Priemerná známka:	3,3
Priemerný počet bodov:	1,88 (z 5b)
Priemerné percento:	37,6%

VI.A - Slovenský jazyk a literatúra

Pracovný list: Michalská brána

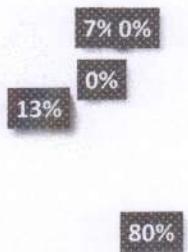

1
2
3
4
5

Počet žiakov:	9
Priemerná známka:	3,2
Priemerný počet bodov:	5,10 (z 10b)
Priemerné percento:	51,0%

VII.A - Slovenský jazyk a literatúra

Pracovný list: 10 zaujímavostí o Vianociach

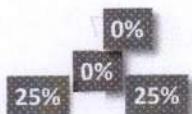

1
2
3
4
5

Počet žiakov:	15
Priemerná známka:	1,26
Priemerný počet bodov:	16,20 (z 18b)
Priemerné percento:	90,0%

VII.B - Slovenský jazyk a literatúra

Pracovný list: 10 zaujímavostí o Vianociach

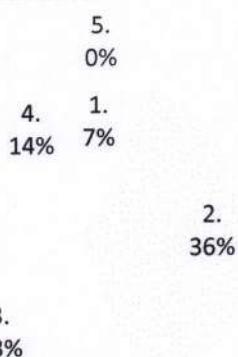

1
2
3
4
5

Počet žiakov:	8
Priemerná známka:	3,0
Priemerný počet bodov:	10,90 (z 18b)
Priemerné percento:	60,3%

V.A - Slovenský jazyk a literatúra

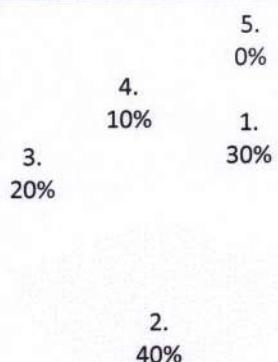
Pracovný list: Viem, čo čítam

Počet žiakov:	11
Priemerná známka:	3,36
Priemerná úspešnosť:	67,53%

V.B - Slovenský jazyk a literatúra

Pracovný list: O veternom kráľovi

Počet žiakov: 10

Priemerná známka: 2,1

Percentuálna úspešnosť: 87%

VII.A – Ruský jazyk

1. Kde sa nachádza Sankt – Peterburg?

(13 žiaci odpovedali správne)

2. Prečo sa volá Sankt – Peterburg severnými Benátkami?

(2 žiaci odpovedali správne)

3. Prečo sa Zimný palác volá zimný?

(6 žiaci odpovedali správne)

4. Kto založil Sankt – Peterburg a v ktorom storočí?

(9 žiaci odpovedali správne)

5. Ako sa volá pamätník Petrovi I.?

(14 žiaci odpovedali správne)

6. Ako sa volá hlavná ulica v Sankt – Peterburgu?

(3 žiaci odpovedali správne)

7. Aká rieka tečie cez Sankt – Peterburg?

(1 žiak odpovedal správne)

8. Čo sa nachádza na hlavnej ulici v Sankt – Peterburgu?

(6 žiaci odpovedali správne)

9. V akej vojne zomrela veľa ruských vojakov a obyvateľov Sankt – Peterburgu?

(1 žiak odpovedal správne)

10. Ako sa volá cintorín, kde sú pochovaní?

(2 žiaci odpovedali správne)

Počet žiakov – 16

Percentuálna úspešnosť – 35,6%

Anglický jazyk - T E S T - zameraný na overenie čitateľskej gramotnosti – 7. A

Prvá úloha:

Vysvetlite pojem:

1. parents
2. go shopping
3. palace

4. photo
5. lots

Druhá úloha

Dokončite vetu:

TheQueen ...

Big Benisnot ...

Velodromeis ...

Nexttimewe ...

At New Year ...

Tretia úloha:

Potvrdťte alebo vyvráťte:

Tne name of theQueenisBuckingham

Thefamousbell in Britainis Big Ben.

TheOlympics in Londonwere in 2002.

TowerBridgeis in theTower.

Londonisthebiggest city in theworld.

Testu sa zúčastnilo celkom 15 žiakov.

Na prvú úlohu – vysvetlile pojem – odpovedalo celkovo 12 žiakov, t. j. 80%. Správne riešenie predpokladalo uviesť synonymum, resp. vysvetlenie opisom. Iba 6 žiakov (40%) odpovedalo správne na všetkých 5 otázok, 4 žiaci mali štyri správne riešenia. Táto úloha bola zameraná na overenie rozsahu slovnej zásoby, ale čiastočne aj na predstavivosť (skôr nízka) – o čom svedčia aj problémy typu – neviem, aký je rozdiel medzi palácom a zámkom, neviem inak vysvetliť pojmom – rodičia, neviem inak povedať – lots (množstvo).

Druhá úloha bola zameraná čiastočne na overenie porozumenia textu, ale zároveň aj na overenie komunikačných schopností. Tu je nutné konštatovať nižšiu mieru komunikačných schopností, pretože 7 žiakov vôbec nevedelo dokončiť vetu: Nexttimewe ... (Nabudúce my ...) a ani vetu: At New Year (Na Nový rok ...). Prvé tri vety zodpovedalo správne všetkých 15 žiakov, t. j. orientácia v písanom teste a vyhľadanie logickej možnosti bola na dobrej úrovni.

Pomerne nepriaznivé výsledky sú v **tretej úlohe** – iba 5 žiakov malo 5 správnych odpovedí, ostatní žiaci nepostrehli, že Buckingham je názov pláca, kde **žije** kráľovná, že Big Ben je súčasťou zvonu, ale nie on je najslávnejší, najslávnejšie sú hodiny, ktorých názov sa zaužíval v tom istom pojme, žiaci nepostrehli, že Londýn nie je najväčšie mesto na svete – to iba v našich podmienkach ho možno najčastejšie vyslovujeme, žiaci si tiež nevšimli, že olympijské hry boli v r. 2012 ..., že TowerBridge (most) nemôže byť vo veži ...

Celkovo (zahŕňajúc do hodnotenia aj poznatky z následnej diskusie so žiakmi) možno povedať, že mechanická (vizuálna) orientácia v teste bola na požadovannej úrovni u väčšiny žiakov, avšak pomerne významnú časť skupiny tvorili žiaci s nízkymi morálno-vôľovými vlastnosťami – ak nenašli vhodné riešenie v prvých sekundách, hľadania ďalších možností sa vzdali veľmi rýchlo (No a čo?). Hodnotím to ako nedostatok vo výchove v rodinnom prostredí, kde žiaci nie sú vedení ani k samostatnosti, a ani ku schopnosti tešiť sa z úspechu

dosiahnutého vlastnou usilovnosťou.

Neschopnosť priradiť k zadaným pojmom synonymá alebo opis danému pojmu je zrejme zapríčinený nízkou intenzitou dobrovoľnej čitateľskej činnosti (anonymne – niektorí žiaci sa priznávajú k tomu, že využívajú www. tħahäky, referáty, a pod.)

Výskumná časť tejto štúdie sa realizovala v Základnej škole vo Veľkej Ide, ktorú v súčasnosti navštevuje až približne 60% rómskych žiakov. Počas našej praxe v tejto škole a na základe výsledkov tejto štúdie sme nedostatky v rámci čitateľskej gramotnosti zaznamenali a ešte zaznamenávame najmä v triedach so žiakmi z marginalizovaných rómskych komunit. Títo žiaci v dôsledku toho, že ich domáca príprava úplne absentuje a majú vedomosti na nízkej úrovni a nedostatočne ovládajú slovenský jazyk, pretože v domácom prostredí komunikujú len v rómskom jazyku, majú na vyučovacích hodinách literatúry väčší problém porozumieť čítanému textu v slovenskom jazyku, než nerómski žiaci.

Naším hlavným odporúčaním pre pedagogickú prax v triedach so žiakmi z marginalizovaných rómskych komunit a to nielen na základe tejto výskumnej štúdie, ale aj na základe osvedčenej pedagogickej skúsenosti je predovšetkým naďalej:

1. uplatňovať vo vyučovaní SJ a literatúry rôzne aktivizačné, motivačné a tvorivé metódy, techniky a stratégie podporujúce rozvoj gramotnosti v oblasti čítania i jazyka,
2. čítať rôznorodé texty a prehlbovať prácu s nimi, interpretovať ich významovo a štrukturálne,
3. realizovať rôzne školské aktivity, súťaže a projekty podporujúce rozvoj čitateľskej gramotnosti a to nielen počas vyučovania, ale aj v rámci záujmových útvarov,
4. organizovať exkurzie a návštevy knižníc, prípadne rodných domov básnikov a spisovateľov podporujúce formovanie pozitívneho prístupu ku škole, školskému vyučovaniu a literatúre,
5. venovať zvýšenú pozornosť neustálemu rozvíjaniu čitateľskej gramotnosti aj v komunitných centrách, ktoré mnohí rómski žiaci našej školy navštevujú po školskom vyučovaní,
6. vopred pripravenými aktivitami zaktivizovať aj rodičov rómskych detí a prepracovanou metodikou ich viest' k tomu, aby aspoň trochu podporovali svoje deti pri príprave na školské vyučovanie i v oblasti čítania textov, s ktorými sa doma i mimo neho stretávajú.

Každý žiak, bez ohľadu na to, z akej rodiny je, má právo na kvalitné vzdelanie. To platí aj o žiakoch z marginalizovaných rómskych komunit, ku ktorým mnoho pedagógov pristupuje s tým, že z nich nikdy nič nebude a preto ani ich vzdelávaniu nevenujú dostatočnú pozornosť. Tomu pretrvávajúcemu trendu sa snažíme v našej škole, v ktorej je neustály nárast rómskych žiakov vyhýbať a to aj prostredníctvom neustálej inovácie vyučovacieho procesu.

Motivácia k vzdelávacej činnosti je v súčasnosti dôležitá najmä vo vyučovaní žiakov, ktorí pochádzajú z marginalizovaných rómskych komunit ako zo sociálne

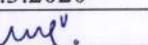
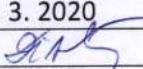
znevýhodneného prostredia, keďže v nich sú len minimálne formované pracovné a vzdelávacie návyky.

13. Závery a odporúčania:

Vyučovanie slovenského jazyka a literatúry v základnej škole bude pre žiakov z MRK oveľa zaujímavejšie, ak ho niečim ozvláštnime, napr. rôznymi inovatívnymi metódami a stratégiami v rámci modernizácie vyučovacieho procesu vedúceho k efektívному osvojeniu vedomostí žiakov a ich aplikácií v praxi.

Je teda na zvážení pedagógov, či a ako vyššie spomenuté metódy vzhľadom k ich pozitívnomu efektu vo vyučovaní budú využívať.

Na pedagogickom klube sa členovia klubu dohodli, že v období od 16.3.2020 do 27.3.2020 poskytnú žiakom učivo, cvičenia a domáce úlohy prostredníctvom elektronickej komunikácie a prostredníctvom stránky www.bezkriedy.sk.

14. Vypracoval (meno a priezvisko)	Mgr. Monika Revťáková
15. Dátum	12.3.2020
16. Podpis	
17. Schválil (meno a priezvisko)	Mgr. Ľubica Diškantová
18. Dátum	13. 3. 2020
19. Podpis	

Príloha:

Prezenčná listina zo stretnutia pedagogického klubu

Správa o činnosti pedagogického klubu

(príloha ŽoNFP)

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
3. Prijímateľ	Základná škola Veľká Ida
4. Názov projektu	Inovácia vzdelávania za účelom zlepšenia čitateľskej, matematickej a prírodovednej gramotnosti
5. Kód projektu ITMS2014+	312011R092
6. Názov pedagogického klubu	Klub učiteľov – rozvíjanie čitateľskej gramotnosti 5.-9.r.
7. Dátum stretnutia pedagogického klubu	4.2.2020
8. Miesto stretnutia pedagogického klubu	ZŠ Veľká Ida – školská knižnica
9. Meno koordinátora pedagogického klubu	Mgr. Monika Revčáková
10. Odkaz na webové sídlo zverejnenej správy	www.zsvelkaida.sk

11. Manažérské zhrnutie:

Krátká anotácia, kľúčové slová

Administrácia

Čitateľská gramotnosť

Inovatívne metódy a formy

12. Hlavné body, témy stretnutia, zhrnutie priebehu stretnutia:

Téma stretnutia: Inovácie vo vyučovaní

Rámcový program stretnutia: Metódy a formy

V úvode pedagogického klubu prebehla krátka administrácia a pripomienutie si činnosti z posledného stretnutia. Pripomienuli sa i odporúčania z pracovných poriad, ktoré vyplývajú zo školského vzdelávacieho programu, aby aj naďalej dochádzalo k zosúladeniu šk. vzdelávacieho programu s plánom činnosti pedagogického klubu. Ďalej členovia klubu diskutovali o ďalších metódach a formách vyučovania, ktoré majú inovatívny charakter. Bližšie ich špecifikovali a poukazovali na ich praktické a účinné využívanie v praxi, aby tak došlo k pozitívному motivovaniu žiakov v procese výučby.

Popis analyzovaných metód:

Metóda dookola v kombinácii s tvorivým písaním – žiaci sú rozdelení do viacerých skupín po päť žiakov. Každá zo skupín dostane papier, na ktorom bude už napísaný úvodný text z knihy *Slovenské rozprávky (Rozprávky z našej klenotnice)* od Pavla Dobšinského, žiaci si spoločne s učiteľom formou hlasného čítania ozrejmia úryvok. Následne dôjde k realizovaniu metódy. Na ten istý papier bude každý zo skupiny dotvárať príbeh tak, aby zachovali istú logickú nadväznosť. Žiaci si budú daný papier posúvať v skupine, každý z nich bude používať pero inej farby, aby došlo k odlišeniu toho, kto čo napísal. Ich úlohou bude vytvárať príbeh tak, aby sa čo najviac priblížili k pôvodnému textu. V závere dôjde ku komparácii s pôvodným textom a oceneniu ich práce.

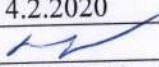
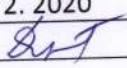
Metóda aktívneho čítania v kombinácii s tvorivým písaním – úlohou žiakov je pracovať s internetom, encyklopédiou, prostredníctvom ktorých si budú musieť vyhľadať odpovede na otázky zadané učiteľom. Žiaci pracujú samostatne. Následne získané informácie zapíšu a vytvoria z pojmov báseň.

Kooperatívne učenie – žiaci pracujú v skupine, čím sa učia spolupracovať a vzájomne rešpektovať svoje názory, rozvíjajú komunikačné schopnosti. Celá vyučovacia hodina má charakter skupinovej práce. V úvode sú žiaci rozdelení na dve skupiny. Prvý okruh úloh tvorí skupina piatich otázok, na ktoré musia žiaci odpovedať v časovom limite jedna minúta. Za dané odpovede získavajú body. Druhý okruh úloh tvorí komparácia literárnych diel, žiaci musia nájsť spoločné a rozdielne prvky (téma, hl. myšlienka, kompozícia). Na extra hodinách venovanej čitateľskej gramotnosti sme pracovali s knihami Čarodejnice od R. Dahla, s Modlitbičkami od M. Rúfusa či Alice v krajině zázrakov od L. Carrolla. Posledný okruh pozostáva z otázok týkajúcich sa literárneho diela, skupiny musia pracovať s textom, aktívne vyhľadať informácie z textu, vysvetľovať slová či literárne pojmy a nájsť k nim príklady z ukážky, vypísat vonkajšiu či vnútornú charakteristiku postáv a iné. V závere vyučovacej hodiny vodcovia skupín zhrnú prácu svojej skupiny a prezentujú výsledky práce. Učiteľ zhrnie a vyhodnotí ich prácu.

Inscenačná metóda – podstatou je sociálne učenie žiakov, žiaci sa učia riešiť modelové problémové situácie pričom sa kombinuje hranie rolí s riešením problému, žiaci sa formou hry môžu presvedčiť o tom, aké to je ocitnúť s v nejakej situácii a naciobiť si vhodné konanie, riešenie.

Intelektové hry – ide o metódu, do ktorej sú zaradené tie druhy hier, pri ktorých je zámerom dôjsť do cieľa, ale dodržiavať isté pravidlá, patria sem, napr. tajničky, slovné hry, skladačky. Väčšinou je pri nich potrebné, aby žiaci pri nich využívali už nadobudnuté vedomosti, logické myslenie a aj tvorivosť.

Členovia pedagogického klubu sa oboznámili s inovatívnymi metódami, ktoré môžu prakticky využívať na svojich vyučovacích hodinách.

14. Vypracoval (meno a priezvisko)	Mgr. Daniel Rajňák
15. Dátum	4.2.2020
16. Podpis	
17. Schválil (meno a priezvisko)	Mgr. Lubica Diškantová
18. Dátum	6. 2. 2020
19. Podpis	

Príloha:

Prezenčná listina zo stretnutia pedagogického klubu

MINISTERSTVO
ŠKOLSTVIA, VEDY,
VÝSKUMU A ŠPORTU
SLOVENSKÉJ REPÚBLIKY

EUROPSKA UNIA

Evropský sociálny fond

(Evropský fond regionálnej rozvoja)

OPERAČNÝ PROGRAM
LUDSKÉ ZDROJE

Správa o činnosti pedagogického klubu

(príloha ŽoNFP)

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
3. Prijímateľ	Základná škola Veľká Ida
4. Názov projektu	Inovácia vzdelávania za účelom zlepšenia čitateľskej, matematickej a prírodovednej gramotnosti
5. Kód projektu ITMS2014+	312011R092
6. Názov pedagogického klubu	Klub učiteľov – rozvíjanie čitateľskej gramotnosti 5.-9.r.
7. Dátum stretnutia pedagogického klubu	17.2.2020
8. Miesto stretnutia pedagogického klubu	ZŠ Veľká Ida – školská knižnica
9. Meno koordinátora pedagogického klubu	Mgr. Monika Revťáková
10. Odkaz na webové sídlo zverejnenej správy	www.zsvelkaida.sk

11. Manažérske zhrnutie:

Krátká anotácia, kľúčové slová

Administrácia

Čitateľská gramotnosť

Hodnotenie čitateľskej gramotnosti

Metódy a formy

Ústna odpoved'

Test

Pomôcky /knihy, časopisy, slovníky, hry, CD, DVD, notebooky/

12. Hlavné body, témy stretnutia, zhrnutie priebehu stretnutia:

Téma stretnutia: Hodnotenie čitateľskej gramotnosti

Rámcový program stretnutia: Charakteristika úrovne čitateľskej gramotnosti

Pedagogický klub začal krátkou administráciou, po nej nastala diskusia učiteľov týkajúca sa pomôcok, ktoré škola v rámci projektu dostala. Vyučujúci slovenského jazyka poukázali na pestrosť žánrov kníh a tiež rôzne možnosti využitia kníh na hodinách. Po výmene skúseností

s používaním týchto pomôcok sa členovia klubu začali venovať téme stretnutia.

Pozornosť členov klubu sa zamerala na hodnotenie žiakov, s dôrazom na metódy a formy, ktoré sú vhodné pri diagnostike čitateľskej gramotnosti. Už sme sa tejto téme venovali, preto sme sa vrátili k rôznym metódam a formám a ich použiteľnosti na jednotlivých predmetoch.

Mnoho žiakov má nedostatky v čítaní a problémy s porozumením textu. Tento fakt sa na vyučovacích hodinách prejavuje najmä pri samostatnej práci žiakov, keď majú vypracovať úlohy a cvičenia zo samotnej učebnice, alebo z pracovného zošita a pri vypracovaní úloh, ktorých riešenie vyplýva z textu so zadáním úlohy.

Na hodnotenie úspešnosti čítania s porozumením Nadežda Kašiarová v publikácii *Čitateľská gramotnosť na vyučovaní slovenského jazyka a literatúry* odporúča využiť nasledujúce kritériá, ktoré treba ďalej konkretizovať podľa obsahu úloh k textu.

- Presnosť vyhľadania požadovaných informácií, úplnosť potrebných údajov, správnosť vyhľadania explicitnej informácie.
- Nadväznosť usporiadania informácií, správny výber informácie podľa dôležitosti, prehľadnosť usporiadania informácií, logickosť členenia textu, výstižnosť redukcie textu.
- Správnosť záveru, logická súvislosť záveru s porovnávanými informáciami, výstižnosť záverov, vecná argumentácia – zdôvodnenie záverov odkazom na text, súvislosť medzi závermi a argumentmi.
- Správnosť použitia vedomostí o teste, súvislosť informácií z iných zdrojov so spracovávaným textom, vyjadrenie a argumentácia vlastného názoru, argumentácia záveru dôkazmi z iných zdrojov.

Ďalším krokom je plánovanie **metód a prostriedkov hodnotenia**, ktoré určujú cesty a spôsoby overovania kompetencii a špecifických cieľov výučby. Učiteľ uvažuje nad tým, na základe akej metódy preverí výkon žiaka a aké prostriedky hodnotenia sú najvhodnejšie (Metodika tvorby ŠkVP, 2008). Zvolí si nástroj, ktorým zistí priebežné a záverečné výstupy učenia sa žiakov (ústne skúšanie, test, písomná práca, výrobok, projekt...), ale aj názory a reflexiu žiakov na učenie sa (dotazníky, rozhovor ...). Je možné využívať aj ďalšie prostriedky hodnotenia práce žiakov. Napr. tzv. **portfólio**, ktoré má umožniť žiakovi, učiteľovi, rodičom a ostatným záujemcom čo najkomplexnejší pohľad na to, ako sa žiak učí, uvažuje, vytvára rôzne produkty svojho učenia sa, ako komunikuje, aké má záujmy a pod. Do portfólia sa ukladajú testy, protokoly, výkresy, projekty, referáty, slohové práce, záznamy učiteľa, sebahodnotiace hárky, odkazy a poznámky rodičov a pod.

Prirodzenou súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu je hodnotenie procesov a výsledkov práce žiakov. Príprava spôsobov hodnotenia úspešnosti žiakov v čítaní s porozumením nadväzuje a logicky súvisí s predchádzajúcimi časťami plánovania, pretože vychádzame z toho, čo budeme hodnotiť a podľa ktorých kritérií budeme hodnotiť.

Medzi najčastejšie spôsoby hodnotenia patrí ústne skúšanie, test a písomná práca.

Na zistovanie úrovne čitateľskej gramotnosti je najvhodnejším nástrojom test, pri ktorom má žiak viac času odpovedať na úlohy. Text s pomiešanými vetami je vhodnou metódou na zistenie medzivetného porozumenia. Žiak pracuje s textom, v ktorom sú vety s poprehadzovaným poradím a jeho úlohou je zoradiť vety podľa zmyslu.

Vyučujúci slovenského, anglického, ruského jazyka a náboženstva si na ďalší pedagogický klub pripravia analýzu pracovného listu zameraného na čitateľskú gramotnosť, ktorý budú žiaci riešiť samostatne na vybranej hodine.

Je potrebné uvedomiť si tieto súvislosti a riadiť sa nimi i pri tvorbe testov, ktoré sme si priblížili na predchádzajúcom klube.

13. Závery a odporúčania:

Klásť dôraz na to, že pojem čitateľská gramotnosť nesúvisí iba s čítaním rôznych textov v škole, ale je aj o textoch súvisiacich s bežným životom mimo školy.

Zvýšiť pozornosť na diagnostiku žiakov, aby dochádzalo k rozvoju čitateľskej gramotnosti.

Rovnako sa odporúča riadiť plánom čitateľskej gramotnosti v rámci tematického učebného plánu.

14. Vypracoval (meno a priezvisko)	Mgr. Monika Revt'áková
15. Dátum	17.2.2020
16. Podpis	<i>Monika Revt'áková</i>
17. Schválil (meno a priezvisko)	Mgr. Ľubica Diškantová
18. Dátum	18. 2. 2020
19. Podpis	

Príloha:

Prezenčná listina zo stretnutia pedagogického klubu

Správa o činnosti pedagogického klubu

(príloha ŽoNFP)

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
3. Prijímateľ	Základná škola Veľká Ida
4. Názov projektu	Inovácia vzdelávania za účelom zlepšenia čitateľskej, matematickej a prírodrovednej gramotnosti
5. Kód projektu ITMS2014+	312011R092
6. Názov pedagogického klubu	Klub učiteľov – rozvíjanie čitateľskej gramotnosti 5.-9.r.
7. Dátum stretnutia pedagogického klubu	28. 1. 2020
8. Miesto stretnutia pedagogického klubu	ZŠ Veľká Ida – školská knižnica
9. Meno koordinátora pedagogického klubu	Mgr. Monika Revčáková
10. Odkaz na webové sídlo zverejnenej Správy	www.zsvelkaida.sk

11. Manažérské zhrnutie:

Krátká anotácia, kľúčové slová

Administrácia

Čitateľská gramotnosť

PISA

Metódy a formy

Rozlišovanie textov podľa médiá

E-gramotnosť

12. Hlavné body, témy stretnutia, zhrnutie priebehu stretnutia:

Téma stretnutia: Médiá a čitateľská gramotnosť

Rámcový program stretnutia: Diskusia učiteľov (médiá)

Po krátkej administrácii sa členovia klubu oboznámili s publikáciou *Rozvoj čitateľskej gramotnosti v primárnom vzdelávaní* od Nadeždy Kašiarovej. Téma stretnutia nadvázovala na predchádzajúci pedagogický klub, preto vznikol priestor na hlbšiu analýzu tejto témy. Je potrebné uvedomiť si dôležitosť spracovávania textových informácií, ktoré nás v dnešnej dobe - zaplavenej mnohými poznatkami a informáciami - obklopujú. Ak si žiak dokáže s týmito textami poradiť, môže ich zároveň využiť. „Škola má pomôcť žiakovi, aby bol na to

pripravený, preto je dôležité, v akej kvalite sa u žiaka rozvíja schopnosť spracovať informácie. Prostredníctvom tejto schopnosti sa žiak učí novým vedomostiam a ich aplikácií v riešení rôznych úloh, situácií, problémov.“ (N. Kašiarová)

Členovia klubu sa zhodli, že ak má žiak spracovať nejakú tému prostredníctvom internetových stránok, nerozlišuje, čo je v nich dôležité. Projekty – domáce úlohy sa tak stávajú preplnené zbytočného textu. „Výstupom spracovania informácií z textu by malo byť odhalenie informačného jadra textu ako prejav globálneho porozumenia textu. Základné postupy, pomocou ktorých sa človek k informačnému jadru dopracuje, sú:

zovšeobecňovanie – nahradzujú sa podriadené informácie vyššej, všeobecnejšej informácií,
vypúšťanie informácií – z textu sa odstraňujú nadbytočné alebo všeobecne známe informácie,

integrácia – spájanie informácií, ktoré spolu súvisia alebo vyplývajú jedna z druhej,
konštrukcia – vytváranie informácií globálnejšieho charakteru, než sú informácie obsiahnuté v danom texte.“ (P. Gavora – *Žiak a text*)

Je preto dôležité dbať na správne sformulovanie úlohy, ktorú má žiak splniť. Zadanie úlohy by malo znieť nasledovne:

ÚLOHA:

Vyhľadajte doma na internete informácie o Lesníckom skanzene vo Vydrovskej doline. Na najbližej hodine v skupine sformulujete správne vysvetlenie, prečo je pomenované toto miesto ako skansen. Každá skupina má na prezentáciu 5 minút. Zdôvodnite svoje vysvetlenie pomocou informácií (faktov, údajov), ktoré ste získali na internete.

Aktívne slovesá: vyhľadajte, sformulujte, zdôvodnite

Podmienky: doma, na najbližej hodine, internet

Kritériá úspešnosti: správnosť vysvetlenia a jeho zdôvodnenie údajmi a faktami, čas prezentácie.

Členovia klubu diskutovali o využívaní pomôcok, ktoré dostala škola v rámci projektu. Vymieňali si skúsenosti o efektivite metód a foriem vyučovania, ktoré by u žiakov vyvolalo zážitok a pozitívny vzťah k čítaniu, rozvíjaniu komunikačných zručností.

13. Závery a odporúčania:

Je potrebné uvedomiť si dôležitosť spracovávania textových informácií, ktoré nás v dnešnej dobe - zaplavenej mnohými poznatkami a informáciami - obklopujú. Ak si žiak dokáže s týmito textami poradiť, môže ich zároveň využiť.

13. Vypracoval (meno a priezvisko)	Mgr. Monika Revčáková
14. Dátum	28.1.2020
15. Podpis	
16. Schválil (meno a priezvisko)	Mgr. Ľubica Diškantová
17. Dátum	29. 1. 2020
18. Podpis	

Príloha:

Prezenčná listina zo stretnutia pedagogického klubu

Správa o činnosti pedagogického klubu

(príloha ŽoNFP)

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
3. Prijímateľ	Základná škola Veľká Ida
4. Názov projektu	Inovácia vzdelávania za účelom zlepšenia čitateľskej, matematickej a prírovednej gramotnosti
5. Kód projektu ITMS2014+	312011R092
6. Názov pedagogického klubu	Klub učiteľov – rozvíjanie čitateľskej gramotnosti 5.-9.r.
7. Dátum stretnutia pedagogického klubu	20. 1. 2020
8. Miesto stretnutia pedagogického klubu	ZŠ Veľká Ida – školská knižnica
9. Meno koordinátora pedagogického klubu	Mgr. Monika Revčáková
10. Odkaz na webové sídlo zverejnenej správy	www.zsvelkaida.sk

11. Manažérské zhrnutie:

Krátka anotácia, kľúčové slová

Administrácia

Čitateľská gramotnosť

PISA

Metódy a formy

Súvislé, nesúvislé, kombinované a zložené texty

Rozlišovanie textov podľa médiá

E-gramotnosť

3D tlačiareň

12. Hlavné body, témy stretnutia, zhrnutie priebehu stretnutia:

Téma stretnutia: Média a čitateľská gramotnosť

Rámcový program stretnutia: Diskusia učiteľov (rôzne textové dokumenty)

V úvode pedagogického klubu nás Mgr. Peter Timko informoval o 3D tlačiarni a jej množstve funkcií. Na základe názorných ukážok nám vysvetlil ako robot funguje. Neskôr sa členovia klubu oboznámili s téhou stretnutia a jej rámcovým programom. Po tejto časti prebehla krátka administrácia.

V centre pozornosti bola opäť čitateľská gramotnosť, tento krát z hľadiska elektronických textov. Ako podklad poslúžil členom klubu dokument s názvom *Čitateľská gramotnosť podľa rámca PISA 2009*.

Je známe, že PISA definuje čitateľskú gramotnosť ako porozumenie a používanie písaných textov, uvažovanie o nich a zaangažovanosť čitateľa do čítania za účelom dosahovania osobných cieľov, rozvíjania vlastných vedomostí a podielania sa na živote v spoločnosti. Čitateľ na čítanie potrebuje texty – tie môžu byť súvislé, nesúvislé, kombinované /kombinácia súvislých a nesúvislých textov/ a zložené /pozostávajú z viacerých samostatných textov.

Vzhľadom na neustále narastajúce množstvo textov vyskytujúcich sa v bežnom živote v elektronickej podobe zachytáva PISA aj tento jav prostredníctvom ERA /Electronic Redaing Assessment/, t. j. hodnotenie čítania elektronických textov. Zohľadnením tejto skutočnosti do klasifikácie textov pribudlo rozlišovanie podľa médiá, ktorým sú texty rozširované, a to buď na papieri alebo v digitálnej podobe.

Fakt, že texty v digitálnej podobe umožňujú nielen čítanie hotových, nemenných textov, ale aj interakcie čitateľov prostredníctvom nich, viedol k rozlišovaniu textov podľa tohto kritéria.

- V prvom prípade je čitateľ len prijímateľ a texty slúžia na získavanie informácií z textu, napr. domovské stránky, internetové stránky informujúce o rôznych službách a tovaroch, oficiálne internetové stránky inštitúcií, internetové stránky obsahujúce informácie pre študentov, spravodajské internetové stránky, on-line katalógy knižníc a pod.
- V druhom prípade čitateľ môže vstupovať do textu a meniť ho a texty mu slúžia na komunikáciu, napr. e-mail, blogy, chat rooms a pod.

Z modelu funkčnej gramotnosti teda vyplýva, že je veľmi dôležitá i tzv. e-gramotnosť, ktorou rozumieme schopnosť používať elektronické médiá – počítač a mobil a ich vybavenie – textový editor, tabuľkový procesor, internet, CD-ROM a e-mail a kritické hodnotenie zdroja a obsahu elektronických informácií.

13. Závery a odporúčania:

Je potrebné si uvedomiť, že čítanie aj napriek prieniku moderných informačných technológií ostáva základnou stratégiou nadobúdania vedomostí, odborných znalostí, rozširovania a prehľbovania poznatkovej bázy človeka, ale aj získavania rozličných praktických zručností.

13. Vypracoval (meno a priezvisko)	Mgr. Monika Revčáková
14. Dátum	20.1.2020
15. Podpis	
16. Schválil (meno a priezvisko)	Mgr. Ľubica Diškantová
17. Dátum	21. 1. 2020
18. Podpis	

Príloha:

Prezenčná listina zo stretnutia pedagogického klubu

Správa o činnosti pedagogického klubu

(príloha ŽoNFP)

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.1.1 Zvýšiť inkluzivnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
3. Prijímateľ	Základná škola Veľká Ida
4. Názov projektu	Inovácia vzdelávania za účelom zlepšenia čitateľskej, matematickej a prírodovednej gramotnosti
5. Kód projektu ITMS2014+	312011R092
6. Názov pedagogického klubu	Klub učiteľov – rozvíjanie čitateľskej gramotnosti 5.-9.r.
7. Dátum stretnutia pedagogického klubu	2. 12. 2019
8. Miesto stretnutia pedagogického klubu	ZŠ Veľká Ida – školská knižnica
9. Meno koordinátora pedagogického klubu	Mgr. Monika Revtáková
10. Odkaz na webové sídlo zverejnenej správy	www.zsvelkaida.sk

11. Manažérské zhrnutie:

Krátká anotácia, kľúčové slová

Administrácia

Čitateľská gramotnosť

Hodnotenie čitateľskej gramotnosti

Metódy a formy

12. Hlavné body, témy stretnutia, zhrnutie priebehu stretnutia:

Téma stretnutia: Hodnotenie čitateľskej gramotnosti žiakov

Rámcový program stretnutia: Metódy a formy

Pedagogický klub začal krátkou administráciou.

Na predchádzajúcom klube si učitelia vymieňali skúsenosti ohľadom rôznych foriem testovania a zistovania úrovne čitateľskej gramotnosti.

Na dnešnom klube sme sa zamerali najmä na 5.ročník, v ktorom majú všetci vyučujúci slovenského jazyka a literatúry navýšenú hodinu určenú na rozvoj čitateľskej gramotnosti.

Podľa výkonového standardu SJ pre základné školy je súčasťou komunikačných jazykových kompetencií čítanie s porozumením, spolu s písaním a hovorením a vymedzujú ho tieto

spôsobilosti a zručnosti

1. Zamerat' svoje čítanie podľa potreby:

- Vybrať text podľa komunikačného zámeru a podľa danej situácie.
- Nahlas, ticho a opakovane prečítať text.

2. Pochopit' význam textu:

- Pochopit' umelecký a vecný text s využitím explicitných informácií.
- Pochopit' text podľa implicitných informácií.
- Tvorit' a overiť navrhnuté hypotézy.
- Reprodukovať umelecký a vecný text na základe chronologickej alebo logickej postupnosti.

3. Pochopit' formálnu stránku textu:

- Rozoznať všeobecné usporiadanie textu – odseky, nadpisy atď.
- Rozpoznať a pomenovať rozličné texty a určiť ich horizontálnu štruktúru.

4. Odlišiť vetu a text:

- Vyhľadať prvky nadväznosti medzi slovami a skupinami slov, ktoré slúžia na plynulý prechod medzi vetami, odsekmi, časťami výpovedí.
- Určiť časovú a logickú postupnosť pri rozvíjaní témy.

5. Pochopit' zmysel umeleckého a vecného textu vzhľadom na využitie:

- interpunkčných znamienok, gramatických kategórií (rod, číslo, pád, osoba, číslo, čas).

6. Pochopit' význam lexikálnych jednotiek:

- Porozumieť významu slov v umeleckých a vecných textoch. overiť si význam slova.
- Porozumieť štruktúre slova a jeho časťiam.

V literárnej výchove je vo výkonových štandardoch čítanie s porozumením a interpretácia významu prostriedkom osvojovania si poznatkov z teórie literatúry a ich využitia na pochopenie literárneho textu v jeho komplexnosti.

Príklad požadovaného výkonu pre 5. ročník ZŠ

- vie vysvetliť literárnu postavu ako fikciu autora, nositeľa dejá,
- vie určiť hlavné a vedľajšie postavy,
- vie výstižne charakterizovať postavy,
- vie vysvetliť funkciu nadpisu,
- vie vyhľadať a posúdiť súvislosti medzi nadpisom a textom,
- vie vysvetliť členenie textu na odseky,
- vie vyhľadať kľúčové slová v odseku,
- vie zdôvodniť, prečo sa literárne dielo člení na kapitoly.

Je potrebné uvedomiť si tieto súvislosti a riadiť sa nimi i pri tvorbe testov, ktoré sme si priblížili na predchádzajúcom klube.

13. Závery a odporúčania:

Členovia pedagogického klubu sa oboznámili so spôsobmi hodnotenia čitateľskej gramotnosti, s dôrazom na typy jednotlivých úloh. Zároveň si priblížili výkonový štandard pre SJ s dôrazom na 5. ročník. Je potrebné uvedomiť si tieto súvislosti a riadiť sa nimi i pri tvorbe testov, ktoré sme si priblížili na predchádzajúcom klube.

14. Vypracoval (meno a priezvisko)	Mgr. Monika Revt'áková
15. Dátum	2.12.2019
16. Podpis	<i>R. Revt'áková</i>
17. Schválil (meno a priezvisko)	Mgr. Ľubica Diškantová
18. Dátum	3. 12. 2019
19. Podpis	<i>Ľ. Diškantová</i>

Príloha:

Prezenčná listina zo stretnutia pedagogického klubu

MINISTERSTVO
ŠKOLSTVA, VEDY,
VÝSKUMU A ŠPORTU
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

EUROPSKA UNIA
Európsky sociálny fond
Európsky fond regionálneho rozvoja

OPERAČNÝ PROGRAM
ĽUDSKÉ ZDROJE

Správa o činnosti pedagogického klubu

(príloha ŽoNFP)

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
3. Prijímateľ	Základná škola Veľká Ida
4. Názov projektu	Inovácia vzdelávania za účelom zlepšenia čitateľskej, matematickej a prírodovednej gramotnosti
5. Kód projektu ITMS2014+	312011R092
6. Názov pedagogického klubu	Klub učiteľov – rozvíjanie čitateľskej gramotnosti 5.-9.r.
7. Dátum stretnutia pedagogického klubu	26. 11. 2019
8. Miesto stretnutia pedagogického klubu	ZŠ Veľká Ida – školská knižnica
9. Meno koordinátora pedagogického klubu	Mgr. Monika Revčáková
10. Odkaz na webové sídlo zverejnenej správy	www.zsvelkaida.sk

11. Manažérské zhrnutie:

Krátká anotácia, kľúčové slová

Administrácia

Čitateľská gramotnosť

Hodnotenie čitateľskej gramotnosti

Metódy a formy

Ústna odpoved'

Test

G-test

Cloze test

Písomná práca

Slohová práca

12. Hlavné body, témy stretnutia, zhrnutie priebehu stretnutia:

Téma stretnutia: Hodnotenie čitateľskej gramotnosti žiakov

Rámcový program stretnutia: Metódy a formy

Pedagogický klub začal krátkou administráciou, po ktorej nastala diskusia učiteľov týkajúca sa pomôcok, ktoré škola v rámci projektu dostala. Po tejto časti sa pozornosť členov klubu zamerala na hodnotenie žiakov, s dôrazom na metódy a formy, ktoré sú vhodné pri diagnostike čitateľskej gramotnosti.

Prirodzenou súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu je hodnotenie procesov a výsledkov práce žiakov. Príprava spôsobov hodnotenia úspešnosti žiakov v čítaní s porozumením nadväzuje a logicky súvisí s predchádzajúcimi časťami plánovania, pretože vychádzame z toho, čo budeme hodnotiť a podľa ktorých kritérií budeme hodnotiť.

Medzi najčastejšie spôsoby hodnotenia patrí ústne skúšanie, test a písomná práca.

Ústnym skúšaním je možné zistiť dvojaké schopnosti. Ak pri individuálnom skúšaní použijeme známy text, s ktorým sa žiak oboznámi na predchádzajúcich vyučovacích hodinách, učiteľ otázkami zistí len reproduktívne zručnosti. Žiaci by preto mali dostať neznámy text, aby prejavili dosiahnutú úroveň schopnosti spracovať informácie, úroveň svojej čitateľskej gramotnosti. Vyžaduje si to však dostatok času, čo býva na jednej vyučovacej hodine problém.

Vhodnejším nástrojom sa ukazuje test, pri ktorom má žiak viac času odpovedať na úlohy. Text s pomiešanými vetami je vhodnou metódou na zistenie medzivetného porozumenia. Žiak pracuje s textom, v ktorom sú vety s poprehadzovaným poradím a jeho úlohou je zoradiť vety podľa zmyslu.

G-test meria jednoduché porozumenie medzivetných vzťahov. Každá položka sa skladá z vety a otázky, ktorá sa viaže na túto vetu. Ide o rýchlosný test, na ktorý majú žiaci pevne stanovený čas.

Cloze test sa dnes používa na meranie pochopenia vnútrotvetných a medzivetných vzťahov. Pozostáva z textu, ktorý má vynechané každé n-te slovo. Úlohou žiaka je chýbajúce slovo podľa významu doplniť. Cloze test sa vypĺňa bez časového obmedzenia.

Pri tvorbe testu môže učiteľ využívať rôzne formy testových úloh:

Uzavreté úlohy – žiak vyberá správnu odpoveď z ponúkaných možností.

Polootevrené úlohy – žiak dopĺňa neukončený text zadania, aby odpoveď skompletizoval.

Otvorené úlohy – žiak odpovedá súvislým textom.

Učitelia slovenského jazyka majú k dispozícii i ďalší nástroj, ktorým je písomná slohová práca.

13. Závery a odporúčania:

Členovia pedagogického klubu sa oboznámili so spôsobmi hodnotenia čitateľskej gramotnosti, s dôrazom na typy jednotlivých úloh. Zároveň si uvedomujú fakt, že žiakom je veľmi blízka práca s počítačom, preto je vhodné zaradiť do vyučovania ako možnosť hodnotenia aj test prostredníctvom IKT technológií.

14. Vypracoval (meno a priezvisko)	Mgr. Monika Revťáková
15. Dátum	26.11.2019
16. Podpis	<i>Monika Revťáková</i>
17. Schválil (meno a priezvisko)	Mgr. Ľubica Diškantová
18. Dátum	27. 11. 2019
19. Podpis	<i>Ľubica Diškantová</i>

Správa o činnosti pedagogického klubu

(príloha ŽoNFP)

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.1.1 Zvýšiť inkluzivnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
3. Prijímateľ	Základná škola Veľká Ida
4. Názov projektu	Inovácia vzdelávania za účelom zlepšenia čitateľskej, matematickej a prírovodovednej gramotnosti
5. Kód projektu ITMS2014+	312011R092
6. Názov pedagogického klubu	Klub učiteľov – rozvíjanie čitateľskej gramotnosti 5.-9.r.
7. Dátum stretnutia pedagogického klubu	04. 11. 2019
8. Miesto stretnutia pedagogického klubu	ZŠ Veľká Ida – školská knižnica
9. Meno koordinátora pedagogického klubu	Mgr. Monika Revt'áková
10. Odkaz na webové sídlo zverejnenej správy	www.zsvelkaida.sk

11. Manažérské zhrnutie:

Krátká anotácia, kľúčové slová

Administrácia

Čitateľská gramotnosť

Čitateľská schopnosť

Problémy

Východiská

12. Hlavné body, témy stretnutia, zhrnutie priebehu stretnutia:

Téma stretnutia: Spätná väzba

Rámcový program stretnutia: Problémy a východiská

V úvode pedagogického klubu prebehla krátká administrácia. Členovia klubu otvorili diskusiu týkajúcu sa problémov a východísk v oblasti čitateľskej gramotnosti.

I v tomto školskom roku patrí medzi naše hlavné priority prehľbovanie čitateľskej gramotnosti, ktorá vedie žiakov k porozumeniu a používaniu písaných textov, k uvažovaniu o nich pri dosahovaní osobných cieľov, rozvíjaní vlastných vedomostí a schopností. Čítanie

s porozumením predstavuje integrálnu súčasť všetkých vyučovacích predmetov. Predpoklad pre zvládnutie ostatných vyučovacích predmetov vytvárajú dobré čitateľské zručnosti, preto patria v rámci školského vzdelávania medzi kľúčové oblasti.

Problémy v dosahovaní výsledkov v čitateľskej gramotnosti:

Slovenská republika dosiahla v čitateľskej gramotnosti výkon na úrovni 463 bodov a nachádza sa na 32. mieste v rámci 34 krajín OECD a na 43. mieste zo všetkých 65 zúčastnených krajín. Z krajín OECD dosiahli signifikantne nižšie výsledky v porovnaní so SR iba Čile a Mexiko. Aj v predchádzajúcich cykloch sa výkony slovenských žiakov v čitateľskej gramotnosti nachádzali pod priemerom zúčastnených krajín OECD. „Nedostatočná, nevyzretá čitateľská (a informačná) gramotnosť vedie v konečnom dôsledku k vážnym problémom pri štúdiu, ako aj pri uplatňovaní nárokov na trhu práce. Mládež sa stáva tzv. funkčne či sekundárne negramotnou, čo môže vyústiť nielen ku zníženiu vzdelanosti a konkurencieschopnosti spoločnosti, resp. štátu, ale následne tiež k ohrozeniu demokracie (Ľudia sú napríklad viac ovplyvňovaní manipuláciou, reklamou či populistickými kampaňami),“ píše sa v národnej stratégii o rizikách tejto zručnosti.

Východiská smerujúce k rozvíjaniu čitateľskej gramotnosti:

1. Podporovať vzdelávanie pedagogických zamestnancov v oblasti rozvíjania čitateľskej gramotnosti žiakov.
2. Formovať kladný vzťah detí a žiakov ku knihe a literatúre, organizovať súťaže v čitateľských zručnostiach a organizovať čitateľské aktivity v školskom klube detí.
3. Vypracovať plán aktivít na podporu rozvoja čitateľskej gramotnosti.
4. Využívať možnosť vzdelávania celého pedagogického zboru z ponuky vzdelávacích aktivít MPC v oblasti cieleného rozvíjania čitateľskej gramotnosti, resp. vzdelávania pre riadiacich zamestnancov škôl s obsahovým zameraním na tvorbu vlastnej stratégie rozvoja čitateľskej gramotnosti.
5. Podporovať voľnočasové aktivity detí a žiakov zamerané na jazykovú kultúru (recitačné a literárne súťaže, školské časopisy).
6. Odporúča sa využívať možnosti dané školskou knižnicou na vyučovanie literatúry na vyučovacích hodinách slovenského jazyka a literatúry.

13. Závery a odporúčania:

Nadálej pracovať na rozvíjaní čitateľskej gramotnosti, aby sme umožnili žiakom pracovať s rozličnými druhmi textov používanými na rôzne účely.

Neklásť dôraz na rýchlosť a plynulosť čítania, ale najmä na porozumenie čítaného textu využitím kontrolných otázok a úloh, ktoré si členovia klubu dôkladne preštudovali.

Na zdokonalovanie čítania s porozumením budú zaraďovať vhodné cvičenia a literárne ukážky.

Rovnako sa odporúča riadiť plánom čitateľskej gramotnosti v rámci tematického učebného plánu.

Rozvíjať komunikačné schopnosti u žiakov pomocou hier.

14. Vypracoval (meno a priezvisko)	Mgr. Monika Revt'áková
15. Dátum	04.11.2019
16. Podpis	<i>Rovil!</i>
17. Schválil (meno a priezvisko)	Mgr. Lubica Diškantová
18. Dátum	05.11.2019
19. Podpis	<i>Gul</i>

Príloha:

Prezenčná listina zo stretnutia pedagogického klubu

Správa o činnosti pedagogického klubu

(príloha ŽoNFP)

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.1.1 Zvýšiť inkluzivnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
3. Prijímateľ	Základná škola Veľká Ida
4. Názov projektu	Inovácia vzdelávania za účelom zlepšenia čitateľskej, matematickej a prírodovednej gramotnosti
5. Kód projektu ITMS2014+	312011R092
6. Názov pedagogického klubu	Klub učiteľov – rozvíjanie čitateľskej gramotnosti 5.-9.r.
7. Dátum stretnutia pedagogického klubu	22. 10. 2019
8. Miesto stretnutia pedagogického klubu	ZŠ Veľká Ida – školská knižnica
9. Meno koordinátora pedagogického klubu	Mgr. Monika Revt'áková
10. Odkaz na webové sídlo zverejnenej správy	www.zsvelkaida.sk

11. Manažérské zhrnutie:

Krátka anotácia, kľúčové slová

Administrácia

Čitateľská gramotnosť

Primárne vzdelávanie

Čítanie

Text

Čitateľská schopnosť

Aktivizácia žiakov

Kompetencie žiaka

12. Hlavné body, témy stretnutia, zhrnutie priebehu stretnutia:

Téma stretnutia: Čitateľská gramotnosť v praxi

Rámcový program stretnutia: Výmena skúseností

Po krátkej administrácii členovia klubu pristúpili k diskusii týkajúcej sa čitateľskej gramotnosti. Členovia pedagogického klubu berú na vedomie, že je nevyhnutné budovať

a rozvíjať čitateľskú gramotnosť od počiatku školskej dochádzky. Preto je nevyhnutné začleniť prierezovú tému – čitateľská gramotnosť – do tematického učebného plánu a dbať na jej plnenie. Gramotnosť má rozsiahly význam a odráža sa hlavne v kompetenciach človeka. Bez schopnosti a zručnosti prečítať akýkoľvek text by sa človek nedopracoval k žiadnym informáciám. Aby sa zvýšila úroveň čitateľskej gramotnosti je potrebné, aby si žiaci budovali pozitívny vzťah k slovesným umeleckým dielam, k vlastným čitateľským zážitkom a nadobúdali tak pozitívny vzťah k literatúre a k ďalším druhom umenia vychádzajúcich z umeleckých textov.

Pre učiteľa je nevyhnutné urobiť diagnostiku čitateľskej gramotnosti svojich žiakov, a tak nasmerovať ďalší rozvoj jeho čitateľských zručností.

Na prvom stupni je potrebné dbať na základné zručnosti čítania a písania, postupne prejsť na plynulé čítanie a dbať na porozumenie textu. Čitateľskú gramotnosť na prvom stupni základných škôl pomáha rozvíjať inovatívny prístup vo vyučovacom procese. Technika čítania s porozumením textu patrí k základným zručnostiam čitateľskej gramotnosti. To si vyžaduje dodržiavanie noriem spisovnej výslovnosti, nadobudnutie kvality čítania a osvojenie si rôznych druhov a spôsobov čítania. V primárnom vzdelávaní ide proces počiatočného osvojovania si techniky čítania. Ten začína v prvom ročníku, kde sa žiaci naučia poznáť a rozlísiť všetky písmená a postupne sa zdokonaľujú v tempe a kvalite čítania. Na druhom stupni je potrebné rozvíjať čitateľskú gramotnosť pri analýze literárneho textu, je však potrebné, aby čitateľská gramotnosť presahovala aj do ostatných predmetov a bola aplikovateľná aj v praxi. Veľký dôraz klásť aj na rozširovanie slovnej zásoby a komunikačných schopností žiakov, aby žiak dokázal počúvať, komunikovať, písat i čítať s porozumením.

Rovnako je potrebné, aby si žiaci budovali pozitívny vzťah k slovesným umeleckým dielam, k vlastným čitateľským zážitkom a nadobúdali tak pozitívny vzťah k literatúre a k ďalším druhom umenia vychádzajúcich z umeleckých textov.

Pre učiteľa je nevyhnutné urobiť diagnostiku čitateľskej gramotnosti svojich žiakov, a tak nasmerovať ďalší rozvoj jeho čitateľských zručností.

Rovnako dôležitá je i inovácia vyučovacieho procesu prostredníctvom aktivizujúcich metód prináša lepšie vzdelávacie výsledky aj u slabšie prosperujúcich žiakov, pomáha skvalitniť ich úroveň vedomostí, rozvíja sa pri nich samostatnosť, tvorivosť a kritické mysenie žiakov, zlepšuje sa kvalita čítania žiakov, ktorí tak lepšie chápú význam učebného textu a tým sa rozvíjajú ich čitateľské zručnosti. Taktiež sa zvyšuje záujem žiakov o literatúru a ich motivácia k individuálnemu čítaniu.

13. Závery a odporúčania:

Klásť dôraz na to, že pojem čitateľská gramotnosť nesúvisí iba s čítaním rôznych textov v škole, ale je aj o textoch súvisiacich s bežným životom mimo školy.

Zvýšiť pozornosť na diagnostiku žiakov, aby dochádzalo k rozvoju čitateľskej gramotnosti.

Rovnako sa odporúča riadiť plánom čitateľskej gramotnosti v rámci tematického učebného plánu.

Uvedomovať si, že inovatívne vyučovacie metódy poskytujú možnosť ako zlepšiť a zatraktívniť vyučovacie hodiny tak, aby boli zaujímavé a zábavné nielen pre žiakov, ale i učiteľov. Žiaci sú aktívnejší, tvorivejší, samostatnejší, učenie sa pre nich stáva hrou. Učiteľ je v roli koordinátora, pozorovateľa a aktívnejou činnosťou žiakov nadobúda kompletnejší obraz o vedomostiach a zručnostiach žiakov.

14. Vypracoval (meno a priezvisko)	Mgr. Monika Revťáková
15. Dátum	22.10.2019
16. Podpis	
17. Schválil (meno a priezvisko)	Mgr. Ľubica Diškantová
18. Dátum	23. 10. 2019
19. Podpis	

Príloha:

Prezenčná listina zo stretnutia pedagogického klubu

Správa o činnosti pedagogického klubu

(príloha ŽoNFP)

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.1.1 Zvýšiť inkluzivnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
3. Prijímateľ	Základná škola Veľká Ida
4. Názov projektu	Inovácia vzdelávania za účelom zlepšenia čitateľskej, matematickej a prírodovednej gramotnosti
5. Kód projektu ITMS2014+	312011R092
6. Názov pedagogického klubu	Klub učiteľov – rozvíjanie čitateľskej gramotnosti 5.-9.r.
7. Dátum stretnutia pedagogického klubu	09. 10. 2019
8. Miesto stretnutia pedagogického klubu	ZŠ Veľká Ida – školská knižnica
9. Meno koordinátora pedagogického klubu	Mgr. Monika Revťáková
10. Odkaz na webové sídlo zverejnenej správy	zsvelkaida@zsvelkaida.sk

11. Manažérske zhrnutie:

Krátká anotácia, klúčové slová

Administrácia

Čitateľská gramotnosť

Funkčná gramotnosť

Inklúzia

Štátny vzdelávací program

Školský vzdelávací program

Tematický učebný plán

12. Hlavné body, témy stretnutia, zhrnutie priebehu stretnutia:

Téma stretnutia: Čitateľská gramotnosť v praxi

Rámcový program stretnutia: Diskusia učiteľov

Po krátkej administrácii členovia klubu pristúpili k diskusii týkajúcej sa čitateľskej gramotnosti. Gramotnosť má rozsiahly význam a odraža sa hlavne v kompetenciach človeka. Bez schopnosti a zručnosti prečítať akýkoľvek text by sa človek nedopracoval k žiadnym

informáciám. Preto členovia pedagogického klubu berú na vedomie, že je nevyhnutné budovať a rozvíjať čitateľskú gramotnosť od počiatku školskej dochádzky. Preto je nevyhnutné začleniť prierezovú tému – čitateľská gramotnosť – do tematického učebného plánu a dbať na jej plnenie, nakoľko mnoho žiakov má nedostatky v čítaní a problémy s porozumením textu, a to nielen na 1. stupni ZŠ, ale i vo vyšších ročníkoch. Tento fakt sa na vyučovacích hodinách prejavuje najmä pri samostatnej práci žiakov, keď majú vypracovať úlohy a cvičenia zo samotnej učebnice, alebo z pracovného zošita a pri vypracovaní úloh, ktorých riešenie vyplýva z textu so zadáním úlohy.

Aby sa zvýšila úroveň čitateľskej gramotnosti je potrebné, aby si žiaci budovali pozitívny vzťah k slovesným uměleckým dielam, k vlastným čitateľským zážitkom a nadobúdali tak pozitívny vzťah k literatúre a k ďalším druhom umenia vychádzajúcich z uměleckých textov. Pre učiteľa je nevyhnutné urobiť diagnostiku čitateľskej gramotnosti svojich žiakov, a tak nasmerovať ďalší rozvoj jeho čitateľských zručností.

Členovia klubu súhlasia s Dagmar Čtvrtičkovou, ktorá v publikácii *Rozvoj čitateľskej gramotnosti nielen na hodinách slovenského jazyka* tvrdí, že na to, aby naši žiaci uspeli nielen v testovaniach, ale aj na trhu práce v zjednotenej Európe, je nevyhnutné rozvíjať v škole v rámci rozvoja kľúčových kompetencií aj čitateľskú gramotnosť. Keďže v učebničiach nie je dostatok úloh zameraných na jednotlivé procesy čítania s porozumením, je potrebné, ba priam žiaduce, aby si učitelia dokázali pripraviť a zostaviť vhodné typy úloh, ktoré môže využiť na vyučovaní nielen pri opakovaní učiva, resp. pri testovaní, ale najmä pri získavaní nových informácií – pri preberaní nového učiva – keďže žiaci v škole využívajú proces čítania najmä pre vzdelávanie. Úlohy na rozvoj čítania s porozumením môžu z veľkej miery nahradíť neustále pretrvávajúcu konzervatívnu metódu výkladu. Len od učiteľa závisí, do akej miery efektívne použije vhodné texty a k nemu vypracované úlohy, ktoré by nemali zistovať žiacke poznatky, ale ich schopnosť pracovať s textom.

Gramotnosť má rozsiahly význam a odráža sa hlavne v kompetenciach človeka. Bez schopnosti a zručnosti prečítať akýkoľvek text by sa človek nedopracoval k žiadnym informáciám.

13. Závery a odporúčania:

Klásť dôraz na to, že pojem čitateľská gramotnosť nesúvisí iba s čítaním rôznych textov v škole, ale je aj o textoch súvisiacich s bežným životom mimo školy.

Zvýšiť pozornosť na diagnostiku žiakov, aby dochádzalo k rozvoju čitateľskej gramotnosti. Rovnako sa odporúča riadiť plánom čitateľskej gramotnosti v rámci tematického učebného plánu.

Neklásť dôraz na rýchlosť a plynulosť čítania, ale najmä na porozumenie čítaného textu využitím kontrolných otázok a úloh, ktoré si členovia klubu dôkladne preštudovali.

Na zdokonalovanie čítania s porozumením budú zaraďovať vhodné cvičenia a literárne ukážky.

Rozvíjať komunikačné schopnosti u žiakov pomocou hier.

14. Vypracoval (meno a priezvisko)	Mgr. Monika Revťáková
15. Dátum	09.10.2019
16. Podpis	<i>Monika Revťáková</i>
17. Schválil (meno a priezvisko)	Mgr. Ľubica Diškantová
18. Dátum	10. 10. 2019
19. Podpis	<i>Ľubica Diškantová</i>

Príloha:

Prezenčná listina zo stretnutia pedagogického klubu

Správa o činnosti pedagogického klubu

(príloha ŽoNFP)

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.1.1 Zvýšiť inkluzivnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
3. Prijímateľ	Základná škola Veľká Ida
4. Názov projektu	Inovácia vzdelávania za účelom zlepšenia čitateľskej, matematickej a prírodrovednej gramotnosti
5. Kód projektu ITMS2014+	312011R092
6. Názov pedagogického klubu	Klub učiteľov – rozvíjanie čitateľskej gramotnosti 5.-9.r.
7. Dátum stretnutia pedagogického klubu	30. 09. 2019
8. Miesto stretnutia pedagogického klubu	ZŠ Veľká Ida – školská knižnica
9. Meno koordinátora pedagogického klubu	Mgr. Monika Revčáková
10. Odkaz na webové sídlo zverejnenej správy	zsvelkaida@zsvelkaida.sk

11. Manažérske zhrnutie:

Krátka anotácia, kľúčové slová

Administrácia

Čitateľská gramotnosť

IKT – tvorba interaktívnych cvičení

Program ALF

HotPotatoes

ActivInspir

MindMaple Lite

Poznávacie a čitateľské kompetencie

Technika čítania a verejná prezentácia textu, pamäťové, klasifikačné a aplikačné zručnosti

Úlohy na vyhľadávanie informácií

Úlohy na vyvodzovanie záverov

Úlohy na integráciu a interpretáciu

Úlohy na hodnotenie obsahu a formy textu

12. Hlavné body, témy stretnutia, zhrnutie priebehu stretnutia:

Téma stretnutia: Čitateľská gramotnosť a IKT

Rámcový program stretnutia: Tvorba interaktívnych cvičení

Na úvod pedagogického klubu prebehla krátka administrácia a pripomienutie si činnosti na poslednom stretnutí. Neskôr sa všetci členovia zúčastnili diskusie, ktorá sa týkala zhrnutia celkovej úrovne čitateľskej gramotnosti v jednotlivých triedach a o problémoch, s ktorými sa vyučujúci najčastejšie stretávajú.

Po pripomienutí témy stretnutia sa členovia klubu vyjadrili, ktoré interaktívne cvičenia a v akých programoch využívajú na jednotlivých vyučovacích hodinách. Ktoré sa žiakom vypracovávajú jednoducho, s ktorými majú najviac problémov.

Členovia klubu pri svojej práci pracujú s rôznymi programami vytvárajúcimi interaktívne cvičenia. Medzi ne patria napr. HotPotatoes, programe ActivInspir, na tvorbu pojmových máp sa osvedčil program MindMaple Lite. Takýto druh cvičení využívajú pri motivácii, upevňovaní učiva či precvičovaní prebraného učiva.

Neskôr sa členovia klubu venovali tvorbe interaktívneho cvičenia v programe ALF. Vychádzali pritom z publikácie *Tvorba testov na rozvoj čitateľskej gramotnosti...* od Nadeždy Kašiarovej a Borisa Sihelského.

Práca v programe ALF bola pre niektorých učiteľov zahrnutá do vzdelávania v minulom školskom roku, preto o tomto programe informovali i ostatných členov klubu.

V programe ALF je možné veľmi jednoducho vytvárať testy, cvičenia a žiaci môžu úlohy riešiť v triede – skupinovo za pomoci interaktívnej tabule, individuálne – v učebniach vybavených počítačmi, ale i doma.

Program ALF ponúka nasledovné typy úloh:

- Otázka s výberom jednej odpovede
- Pexeso
- Priradenie dvojíc
- Zaradenie slov do skupín
- Usporiadanie pojmov alebo viet do správneho poradia
- Výber viacerých odpovedí
- Popis obrázku
- Dvojice
- Puzzle

Členovia klubu sa zhodli, že takýto druh cvičení pôsobí na žiakov motivačne a žiaci ich riešia veľmi radi. Preto je vhodné používať na hodinách i interaktívne cvičenia, ktoré spestria vyučovaciu hodinu a zaktivizujú žiakov k práci.

13. Závery a odporúčania:

Členovia pedagogického klubu sa oboznámili s jednotlivými programami na tvorbu interaktívnych cvičení s dôrazom na program ALF a tvorbou jednotlivých úloh v tomto programe. Zároveň si uvedomujú fakt, že žiakom je veľmi blízka práca s počítačom, preto je vhodné zaradiť do vyučovania ešte viac interaktívnych cvičení, ktoré zaktivizujú žiakov a prebudia v nich chut' skúmať a vzdelávať sa.

14. Vypracoval (meno a priezvisko)	Mgr. Monika Revčáková
15. Dátum	30.09.2019
16. Podpis	<i>R. Revčáková</i>
17. Schválil (meno a priezvisko)	Mgr. Ľubica Diškantová
18. Dátum	1. 10. 2019
19. Podpis	<i>J. Diškantová</i>

Príloha:

Prezenčná listina zo stretnutia pedagogického klubu

Správa o činnosti pedagogického klubu

(príloha ŽoNFP)

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
3. Prijímateľ	Základná škola Veľká Ida
4. Názov projektu	Inovácia vzdelávania za účelom zlepšenia čitateľskej, matematickej a prírodrovednej gramotnosti
5. Kód projektu ITMS2014+	312011R092
6. Názov pedagogického klubu	Klub učiteľov – rozvíjanie čitateľskej gramotnosti 5.-9.r.
7. Dátum stretnutia pedagogického klubu	23. 09. 2019
8. Miesto stretnutia pedagogického klubu	ZŠ Veľká Ida – školská knižnica
9. Meno koordinátora pedagogického klubu	Mgr. Monika Revt'áková
10. Odkaz na webové sídlo zverejnenej správy	

11. Manažérské zhrnutie:

Krátká anotácia, kľúčové slová

Administrácia

Čitateľská gramotnosť

IKT – tvorba tabuľiek, testov

Poznávacie a čitateľské kompetencie

Technika čítania a verejná prezentácia textu, pamäťové, klasifikačné a aplikačné zručnosti

Úlohy na vyhľadávanie informácií

Úlohy na vyvodzovanie záverov

Úlohy na integráciu a interpretáciu

Úlohy na hodnotenie obsahu a formy textu

12. Hlavné body, témy stretnutia, zhrnutie priebehu stretnutia:

Téma stretnutia: Čitateľská gramotnosť a IKT

Rámcový program stretnutia: Práca s tabuľkami – tvorba testov

Členovia klubu sa po krátkej administrácii venovali pripomienutiu si najdôležitejších bodov stretnutí, ktorým venovali zvýšenú pozornosť v minulom školskom roku. Kým minuloročné aktivity viedli najmä k zvyšovaniu úrovne čitateľskej gramotnosti prostredníctvom rôznych foriem a metód, teraz sa pozornosť obracia na testovanie čitateľskej gramotnosti a tvorbu vhodných úloh, ktorými sa dá overiť

porozumenie textu.

Čitateľská gramotnosť je vo vzdelávacej oblasti *Jazyk a komunikácia* rozpracovaná do jednotlivých oblastí – poznávacie a čitateľské kompetencie, technika čítania a verejná prezentácia textu, pamäťové, klasifikačné a aplikačné zručnosti.

Podľa autorov príručky *Tvorba testov na rozvoj čitateľskej gramotnosti žiakov* Nadeždy Kašiarovej a Borisa Sihelského sú najdôležitejšie tieto analytické a interpretačné zručnosti, ktoré by mal žiak ovládať – zostaviť osnovu prečítaného textu, určiť hlavnú myšlienku prečítaného textu, prerozprávať obsah prečítaného textu, vyjadriť svoje pocity a zážitky z prečítaného textu, vyhľadávať, identifikovať v literárnych textoch hlavné a vedľajšie postavy, literárne a jazykové prostriedky, vybrané pojmy a výrazy, pri jednoduchom rozbore literárnych textov používať literárne pojmy, hodnotiť postavy literárneho diela, určiť ich vzájomný vzťah, odlišovať prozaické a básnické texty, odlišovať umelecké a náučné texty.

- ❖ Príklady úloh na jednotlivé procesy porozumenia – text Harmanecká jaskyňa (Príloha A)

Úlohy na vyhľadávanie informácií

• Doplň do viet chýbajúce slová z textu:

V pohorí _____ sa nachádza _____ jaskyňa. Vstupný priestor sa nazýva _____ . _____ a _____ vynikajú najkrajšou výzdobou.

Napíš 6 prírodných útvarov, ktoré môžeš v Harmaneckej jaskyni vidieť.

Akú dĺžku má prehliadková trasa?

Ktoré slová opisujú výzdobu jaskyne? Koľko jazier je v Harmaneckej jaskyni?

Úlohy na vyslovovanie záverov

O koľkej hodine odchádzajú z jaskyne poslední návštěvníci v júni?

Zisti, aké vstupné zaplatíš ty.

Zisti možnosť použitia fotoaparátu a videa.

Môžu 3 osoby ako samostatná skupina navštíviť jaskyňu? Odpoveď zdôvodni.

Zisti, či je celá jaskyňa sprístupnená návštěvníkom. Svoju odpoveď vysvetli.

Miško hľadal na mape SR Bielu jaskyňu. Prečo ju nenašiel?

V ktorej časti prehliadkovej trasy sa nachádza najväčšie jazero.

Ktorá časť jaskyne nie je označená na mape?

Urči približný čas, ktorý budeš potrebovať na to, aby si uvidel Bludný dóm.

Úlohy na integráciu a interpretáciu

Načo slúžila Harmanecká jaskyňa v minulosti a načo slúži dnes?

Podľa čoho mohli byť pomenované časti – Biely dóm, Klenotnica, Izbica?

Koľko by stalo vstupné pre 4-člennú rodinu, ktorú tvoria rodičia a dve deti vo veku 8 a 12 rokov a otec chce v jaskyni fotiť?

Zistí, či by sme mohli ísť ako trieda na prehliadku Harmaneckej jaskyne 1. júna (piatok) o 13.30 h.

Vymysli iný názov pre vstupný priestor a zdôvodni svoj návrh.

Čo znamená dóm v jaskyni?

Podčiarkni správnu odpoveď: dom, chrám, veľký priestor.

Úlohy na hodnotenie obsahu a formy textu

Načo slúži náučný chodník, ktorý vedie do Harmaneckej jaskyne?

Prečo by si pozval kamaráta do Harmaneckej jaskyne?

Napíš názov dómu, ktorý ťa najviac zaujal a zdôvodni prečo podľa teba dostal tento názov.

Čo nové a dôležité pre teba si sa dozvedel z textu?

13. Závery a odporúčania:

Členovia pedagogického klubu sa oboznámili s metodikou na meranie – zistovanie úrovne rozvoja čitateľskej gramotnosti a spôsoboch ich vyhodnotenia. Zároveň si uvedomujú, že čitateľská gramotnosť sa nechápe ako schopnosť žiaka rýchlo a plynulo čítať, ale aby čitateľ bol schopný spracovať také informácie z neznámeho textu, ktoré nie je jednoduché nájsť.

14. Vypracoval (meno a priezvisko)	Mgr. Monika Revt'áková
15. Dátum	23.09.2019
16. Podpis	<i>R. Revt'áková</i>
17. Schválil (meno a priezvisko)	Mgr. Ľubica Diškantová
18. Dátum	24. 9. 2019
19. Podpis	<i>Ľ. Diškantová</i>

Príloha:

Prezenčná listina zo stretnutia pedagogického klubu

Príloha A

Harmanecká jaskyňa sa nachádza vo Veľkej Fatre a návštevníka očarí bohatou snehobielou kvapľovou výzdobou, rozsiahlymi dómami, mohutnými nástennými vodopádmi a jazierkami. Vstupný priestor nazývaný Izbica je známy odpradávna, keď počas zlého počasia poskytoval úkryt lesným robotníkom. V roku 1932 objavili jej ďalšie pokračovanie a v roku 1950 ju sprístupnili verejnosti. Prehliadková traša meria 1 020 m a jej absolvovanie trvá približne **60 minút**. Dodnes jaskyniari objavili 2 763 m jaskynných chodieb. Jaskyňa sa vyznačuje mohutnými dómami, komínmi a priečasťami. Najkrajšou výzdobou vyniká **Biely dóm** a **Klenotnica**. Vďaka snehobielemu sfarbeniu sa nazýva aj „**Biela jaskyňa**“. Od parkoviska nachádzajúceho sa pri ceste v Harmaneckej doline sa možno k jaskyni dostať asi za 50 minút. Na tomto úseku je vybudovaný **náučný chodník** so siedmimi informačnými panelmi. Vchod do jaskyne je asi 250 výškových metrov nad parkoviskom.

OTVÁRACIE HODINY

	Otváracie hodiny	Pravidelné vstupy
Hlavná sezóna (jún - august)		
Jún	10.00 - 16.00	10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00
Júl, august	10.00 - 17.00	10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00
Mimosezónne obdobie (15. - 31. máj, september, október)		
Zatvorené		1. november - 14. máj, všetky pondelky
Doba trvania prehliadky		60 min.

Pravidelný vstup sa uskutoční pri minimálnom počte 4 osôb, alebo po doplatení celých vstupeniek za chýbajúci počet osôb.

Vstupy sa môžu z prevádzkových dôvodov uskutočniť na základe rozhodnutia správcu jaskyne aj medzi hodinami pravidelných vstupov.

Mimoriadny vstup sa môže uskutočniť na požiadanie návštevníkov po dohode so správcom jaskyne aj medzi hodinami pravidelných vstupov. Nesmie sa tým narušiť plynulosť prevádzky jaskyne a treba zaplatiť poplatok.

CENNÍK

Vstupné

Dospelí	6 €
Študenti *1	5 €
Deti *2	3 €

Poplatky

Foto	7 €
Video	7 €
Mimoriadny vstup *3	30 €

Vysvetlivky:

*1 – študenti s platným preukazom a dôchodcovia

*2 – deti od 6 – 15 rokov, invalidi

*3 – Mimoriadny vstup sa môže uskutočniť na požiadanie návštěvníkov po dohode so správcom aj medzi hodinami pravidelných vstupov. Nesmie sa tým narušiť plynulosť pre-vádzky jaskyne a treba zaplatiť poplatok.

0,03 € – detski invalidi a deti z detskych domovov

